

Jovanka 'NU IK MEER GERICHT BEN OP WAT IK ZELF KAN DOEN, VOEL IK ME BETER OP MIJN PLEK'

TROUW AAN DE DORPSKERK OF KERKSHOPPEN' VOOR DE KINDEREN?

JE KINDEREN GAAN AL MAANDEN MET TEGENZIN NAAR DE KERK, OF JE VOELT JE NIET MEER THUIS IN DE GEMEENTE WAAR JE BENT OPGEGROEID. ER ZIJN TAL VAN REDENEN WAARDOOR JE JE KUNT GAAN AFVRAGEN: BLIJVEN WE TROUW AAN ONZE KERK OF GAAN WE 'SHOPPEN'? EN DAN? TWEE OUDERS OVER HUN KEUZE.

Tekst Wilfred Hermans | Beeld Elisabeth Ismail

Jovanka (31) woont al haar hele leven in hetzelfde dorp, samen met haar man, een zoon van 6 en een dochter van 3 jaar oud. Haar ouders wonen om de hoek. Ook bezoekt ze nog steeds de kerk die centraal in het dorp staat, al is dat niet zonder slag of stoot gegaan.

"Tot mijn trouwen haalde ik weinig uit de preken, ik kon de boodschap niet concreet maken, al lag dat misschien ook aan mezelf. Ik was tot geloof gekomen en wilde meer met mijn geloof doen, maar in mijn kerk dutte mijn geloofsleven gevoelsmatig in. Toen ik net getrouwd was, bezocht ik weleens andere, 'lichtere' gemeenten. Vroeger stond thuis altijd Opwekkingsmuziek op, dat mis ik in onze kerk. Daar zingen we psalmen, zit de kerkenraad vooraan in zwarte pakken, en moeten kinderen stilzitten en vooral niet naar de wc gaan. Een iets lossere sfeer tijdens de dienst zou voor mij welkom zijn."

TROUWE VRIENDENGROEP

"Deels ben ik voor mijn man gebleven – hij gaat niet graag naar een evangelische kerk – maar ik bleef vooral vanwege

onze vriendengroep. Die gaat heel trouw naar de kerk, dat scheelt enorm. Het is heel prettig samen met zo'n groep je geloof te beleven.

Daarbij ben ik opgevoed met het idee dat je gewoon in je eigen woonplaats naar de kerk gaat en je daar inzet. Langzamerhand begreep ik de preken beter en ging ik me minder storen aan de 10 procent waaraan ik me ergerde. Die zwarte pakken voorin hoeven van mij nog steeds niet, en ik zou het liefst elke zondag meespelen op mijn dwarsfluit, maar ik accepteer dat dit voorlopig niet verandert. Liever focus ik op wat wel ten goede is veranderd, vooral dankzij onze predikant: een kinderpraatje bij de doopvont, vaker koffiedrinken en zingen na de dienst, de plaatselijke fanfare die meewerkt aan de kerstdienst ... Twee jaar geleden is er zelfs een kindernevendienst gestart; die leid ik nu.

Tot mijn achttiende wees ik veel naar wat ik er allemaal verkeerd ging; nu ik meer gericht ben op wat ik zelf kan doen, voel ik me beter op mijn plek."

Diana: 'SOMS HEB IK NOG HET GEVOEL DAT IK MIJN KEUZE VOOR EEN ANDERE KERK MOET TOELICHTEN'

Jovanka: 'IK ZIE MIJN ZOONTJE ZO AAN ZIJN NIET-GELOVIGE KLASGENOOTJE VRAGEN: GA JE VANAVOND MEE NAAR DE CLUB?'

"Volgend jaar kan mijn zoon zelf naar club fietsen; een tochtje van een paar minuten. Als we in een stad verderop naar de kerk zouden gaan, zouden we voor elk wissel moeten rijden. Daarbij: op onze dorpschool gelooft 40 procent niet, maar ik zie mijn zoontje zo aan zijn niet-gelovige klasgenootje vragen: ga je vanavond mee naar de club? Dat vind ik tof aan wonen en 'kerken' in een dorp."

SCHULDIG

Diana (43) besloot met haar gezin juist te vertrekken uit de lokale kerk. "Toen onze oudste zoon 10 jaar was, vroeg hij: 'Wat zingen we eigenlijk?' Wijzelf begrepen de teksten vaak ook niet. Door de spiegel die hij ons als het ware voorhield, is het balletje gaan rollen. We zetten thuis vaak Opwekkingsmuziek en liederen uit *Op Toonhoogte* aan en die lofprijzing 'neuriet' anders dan oudere psalmen. We bezochten een paar keer een gereformeerde kerk in een nog kleiner dorp vlakbij. Daar zingen ze alles door elkaar en daar voelden we ons meteen erg prettig bij. Tegelijkertijd was het elke zaterdag weer ingewikkeld: naar welke kerk gaan we morgen? Ik vond het nog steeds prettig om dorpsgenoten te ontmoeten in onze kerk, maar besloot toch dat onze geloofsbeleving belangrijker was; die vrienden en bekenden kon ik ook doorde-weeks ontmoeten."

"Even voelde ik me schuldig ten opzichte van ons dorp, maar al gauw legde ik dat naast me neer; ik ga voor mezelf naar de kerk, niet voor anderen. Wel heb ik soms nog het gevoel dat ik mijn keuze moet toelichten. Dan leg ik uit dat ons vertrek niet om de mensen gaat, maar puur om onze geloofsbeleving. Onze huidige kerk past wat ons betreft beter in deze tijd, met altijd een kinderlied, een kindernevendienst en een tienerdienst. Vervelende reacties hebben we niet gehad. Wel is er op een

verjaardag weleens gekscherend gezegd, als het bijvoorbeeld over verkiezing van ambtsdragers ging: 'O, daar hoeven we het met jullie niet over te hebben, jullie zijn toch al over.'"

ZIJN WIE IK BEN

"Onze kinderen zitten nu anders in de kerk. Ze mogen meer zichzelf zijn, kijken uit naar de kindernevendienst – dat is een leuk clubje van 7- tot 10-jarigen. Het verbindt hen. Zelf zit ik meer op mijn gemak in de dienst. Waar ik eerst veel meer op mijn kleding lette, neem ik nu genoeg met dezelfde kleding voor de hele zondag. Dat geldt ook voor mijn dochter. Daarmee pikt ze op: ik mag hier zijn wie ik ben, de Here God veroordeelt me niet om mijn buitenkant."

Diana: 'ONS EIGEN GELOOF IS VERDER ONTWIKKELD EN WE DELEN ER MEER OVER MET ONZE KINDEREN'

Ook na de dienst voeren we andere gesprekken, laagdrempeliger. Als mijn kinderen thuiskomen en naar aanleiding van het bijbelverhaal over Ester een ster hebben gemaakt – Ester betekent 'ster' – dan praten we daar gemakkelijker over door, bijvoorbeeld: wie vind jij een ster? Ons eigen geloof is verder ontwikkeld en we delen er meer over met onze kinderen. Voorheen kregen we aan het einde van de dienst de zegen van de dominee mee; nu eindigen we met het lied Amen, amen, amen en houden we onze handen open om de zegen te ontvangen. Dat komt meer bij ons binnen. Onze vorige kerk wordt momenteel gerenoveerd en daar horen allerlei activiteiten bij. Aan die acties doen we als gezin nog van harte mee, omdat we nog evenveel van ons dorp houden."

KERK EN OUDERS **SAMEN EEN TEAM**

Nelleke Plomp, specialist Vieren bij JOP, Jong Protestant, stelt dat je een kerkdienst met jongeren en ouderen samen viert. De kerkdienst is een unieke plek waar mensen met heel verschillende leeftijden en achtergronden samen God ontmoeten, zegt ze, en vanuit dat verlangen houdt ze zich onder andere bezig met kinderen en jongeren in en rond de kerkdienst én met nieuwe vormen van vieren. Ze geeft enkele tips rondom kinderen en de kerk.

Tip1 **Zorg dat kerk en ouders samen een team vormen**

“Dat kun je doen door met elkaar in gesprek te gaan en elkaar te bevragen op thema's als: wat willen we onze kinderen precies meegeven en hoe kunnen we er met elkaar voor zorgen dat de kerkdienst daaraan bijdraagt? Dat hoeft niet per se te betekenen dat de kinderen altijd in de kerk zitten, maar bijvoorbeeld wel dat ze volgelingen van Jezus worden.”

Tip2 **De kerkdienst hoeft niet altijd leuk en spannend te zijn**

“Ik vergelijk de kerkdienst vaak met een gezinsmaaltijd. Een maaltijd is ook niet altijd voor iedereen leuk en lekker. Toch is de maaltijd belangrijk om elkaar in de ogen te kijken en te horen hoe het met de ander gaat.”

Tip3 **Neem je kinderen structureel mee, als goede gewoonte waar je trouw aan blijft**

“Uit onderzoek is gebleken dat de kans dat ze later bij de kerk blijven, het grootst is als kinderen elke zondag mee naar de kerk gaan.”

Tip4 **Neem vragen en klachten van kinderen serieus**

“Vraag waarom ze iets niet leuk vinden en kaart dit aan bij je kerk.”

Tip5 **Zorg voor een verwerkingsblad rondom het thema van de dienst, waarmee ze creatief aan de slag kunnen**

“Kijk eens op kerkboekje.nl voor tips en meer informatie.”

Tip6 **Maak de dienst voor je kind aantrekkelijker, creëer een thuisgevoel**

“Ikzelf kriebel mijn dochter tijdens de dienst over haar rug, terwijl ze tegen me aan hangt. Een moeder-dochtermomentje, iets waar ik doorde-weeks weinig aan toekom. Zo leg ik een link tussen de kerk en een gevoel van geborgenheid, zowel voor haar als mijzelf. Wat ook helpt: lekkere snoepjes.”

Tip7 **Laat je kind de dienst meebelevén**

“Kan je kind lezen, zorg dan dat het de tekst van de liedjes mee kan lezen. Stellen kinderen vragen over de dienst? Ga erop in. Gaat de preek over kinderen? Stoot ze aan. Laat ze zichzelf zijn; het is niet erg als ze wat geluid maken, heen en weer wiebelen, of tijdens vrolijke muziek willen dansen.”

TISSUES VOOR TRANEN

LINDA KLEIN IS KINDER- EN JEUGD-PSYCHOTHERAPEUT EN IS GETROUWD MET MICHEL. ZIJ HEBBEN DRIE DOCHTERS EN ZIJN AF EN TOE CRISIS-PLEEGOUDERS.

“Zo mevrouw, het hele gezin verkouden?” Een vrolijke man kijkt in mijn winkelwagen, die bijna helemaal gevuld is met tissuedozen. Ik doe boodschappen voor onze praktijk. De kassamedewerker grinnikt mee. “Nou, lekker voorraadjie, daar kom je de zomer wel mee door.”

Ik aarzel. Een gevat antwoord over alle dagelijkse snotteraars bij de psych ligt voor de hand. Toch lukt het mij niet: ik heb te veel respect voor al deze tranen.

De tranen van de 17-jarige, perfecte Lisa, die haar mascara laten uitlopen. Even geen eisen, even geen schijn ophouden. Haar verdriet verdient nabijheid. De overvloedige tranen van Jessica over jarenlang weggedrukt leed. Leed dat niet gezien werd door anderen: “Aanstellerij.” Deze tranen verdienen tijd. De vochtige ogen van Bram, bijna te missen, als hij uitgeput stilvalt na lange tirades uit pure woede over alles wat zijn dochter is aangedaan. Zijn ellende verdient aandacht. Of de huilbui van de stoere, 10-jarige Tim. Deze tranen verdienen zorgvuldigheid. Groot en sterk zijn voor hem immers gemakkelijker te verdragen dan kwetsbaarheid tonen over alles wat mislukt.

‘Deze tranen verdienen tijd’

Tranen zijn pijnlijk en ongemakkelijk, maar ze betekenen ook beweging. Dat geldt voor klein verdriet, bijvoorbeeld een valpartij, een teleurstelling of aangedaan onrecht. Huilen, meeleven en opluchting ervaren. Het is voldoende om verder te gaan.

Dat tranen voor beweging zorgen, geldt eveneens bij groot verdriet, bij tranen als gevolg van open wonden door intens gemis of leed. Bij tranen als smeltwater van bevroren pijn, soms van jaren geleden. Huilen betekent verdriet van binnen naar buiten brengen. Misschien wel keer op keer. Alleen, bij anderen, bij God. Tranen markeren het tastend vinden van een weg, een nieuw perspectief.

Dus inslaan die tissuedozen: voor je kinderen, je dierbaren, jezelf; voor het kleine en het grote verdriet. Zakdoekjes, niet om tranen mee te smoren, maar als uitnodiging: jouw tranen zijn welkom. Ze zijn kostbaar.